

Forslag til:**Inatsisartutlov om støtte til personer med handicap****Kapitel 1***Formål, definitioner og målgruppe**Formål*

§ 1. Formålet med at yde støtte efter denne Inatsisartutlov til personer med nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne er at fremme, beskytte og sikre muligheden for, at alle personer med handicap fuldt ud kan nyde deres menneskerettigheder og grundlæggende frihedsrettigheder på lige fod med andre, samt at fremme respekten for den naturlige værdighed hos personer med handicap.

Stk. 2. En person med handicap skal modtage en sammenhængende og helhedsorienteret indsats, der modsvarer personens behov. Støtten skal ydes med det formål at styrke personens muligheder og ansvar for at udvikle sig og udnytte egne potentialer i det omfang, at det er muligt for den enkelte person. Støtten skal ydes med henblik på at understøtte, at personen med handicap kan fastholde eller mindske reducere af sit aktuelle funktionsniveau, og at yde kompensation, omsorg og pleje.

Stk. 3. Indsatserne til personer med handicap skal:

- 1) sikre, at personer med handicap tilbydes rådgivning og støtte,
- 2) tilrettelægges som en tidlig koordinerende indsats for at forebygge, at den enkelte persons udfordringer forværres,
- 3) understøtte den enkelte persons muligheder for at fastholde egne ressourcer, fremme øget selvstændighed samt forbedre den enkelte persons sociale og personlige funktionsevne,
- 4) forbedre mulighederne for den enkelte persons livsudfoldelse gennem kontakt, tilbud om samvær, aktivitet, behandling, omsorg og pleje,
- 5) fremme inklusion i samfundet, herunder medvirke til at øge den enkelte persons mulighed for deltagelse i uddannelse og sociale relationer,
- 6) understøtte personer med handicap til at komme ind og blive fastholdt på arbejdsmarkedet, og
- 7) sikre en helhedsorienteret støtte med tilbud tilpasset den enkelte persons særlige behov i egen bolig, herunder i et botilbud.

Definitioner

§ 2. I denne Inatsisartutlov forstås ved:

- 1) Personer med handicap: Personer, der har en langvarig fysisk, psykisk, intellektuel eller sensorisk funktionsnedsættelse, som i samspil med forskellige barrierer kan hindre dem i fuldt og effektivt at deltage i samfundslivet på lige fod med andre.

- 2) Bisidder: En person der bistår personer med handicap og har indgående kendskab til samt erfaring inden for social- og handicapområdet og har gennemført et bisidderkursus udbudt af Naalakkersuisut.
- 3) Botilbud: Bokollektiver, beskyttede boenheder og døgntilbud.
- 4) Et bokollektiv er et botilbud for flere personer med handicap, som skal tilbydes støtte i dagtimerne.
- 5) Et sikret døgntilbud er et døgntilbud eller en afdeling på et døgntilbud, hvor det er tilladt at have yderdøre og vinduer konstant aflåst.
- 6) Hjemsted: Byen eller bygden i hjemkommunen, hvor personen med handicap har sit hjem.
- 7) Efterværn: En indsats der indebærer, at unge i alderen 18 - 23 år forberedes på overgangen til voksenlivet samt en selvstændig tilværelse.
- 8) Seksuelt overgreb: En seksuel aktivitet, som én af de involverede personer på grund af sin alder eller kognitive funktionsniveau ikke kan forstå og overskue konsekvenserne af og derfor ikke er i stand til at give samtykke til.
- 9) Samtykke: En frivillig, informeret og specifik tilkendegivelse af vilje, hvormed en person accepterer en bestemt handling.

Målgruppe

§ 3. Denne Inatsisartutlov finder anvendelse for personer med handicap, som har bopæl i Grønland, uanset alder, aldersbetingede funktionsnedsættelser og ophold på ældreinstitutioner.

Stk. 2. Inatsisartutloven finder endvidere anvendelse for personer med handicap, som ved afgørelse af grønlandske sociale myndigheder anbringes uden for Grønland, jf. § 57, stk. 2 eller § 59, stk. 1.

§ 4. Kommunalbestyrelsen skal sikre, at den støtte, der iværksættes efter denne Inatsisartutlov for et barn med handicap, sættes i sammenhæng med den indsats, der iværksættes for det samme barn efter anden lovgivning.

Kapitel 2

Ansvar og organisering

Kommunalbestyrelsens forpligtelser

§ 5. Kommunalbestyrelsen skal tilbyde personer med handicap støtte, omsorg, træning og hjælp til udvikling af færdigheder til at fastholde eller fremme øget selvstændighed samt forbedre personens sociale og personlige funktionsevne.

§ 6. Kommunalbestyrelsen skal yde rådgivning og vejledning til personer med handicap og til nærtstående til personer med handicap.

Stk. 2. Rådgivning og vejledning, jf. stk. 1, kan ske i form af:

- 1) Terapeutiske samtaler.
- 2) Rådgivning til valg af hjælpemidler.
- 3) Vejledning i brugen af hjælpemidler.
- 4) Anden rådgivning og vejledning.

§ 7. Kommunalbestyrelsen skal tilrettelægge en indsats, der sikrer sammenhæng mellem kommunens generelle og forebyggende arbejde og den målrettede indsats over for personer med handicap, som har behov for særlig støtte.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen skal som led i det tidlige forebyggende arbejde sørge for, at forældremyndighedsindehavere med børn, hvor forældremyndighedsindehaverne eller børn har handicap, kan få familieorienteret rådgivning til løsning af vanskeligheder i familien. Kommunalbestyrelsen er forpligtet til ved opsøgende arbejde at tilbyde denne rådgivning til enhver, som på grund af særlige forhold må antages at have behov for det. Tilbuddet om rådgivning skal også omfatte vordende forældremyndighedsindehavere, hvor en eller begge forældremyndighedsindehavere har handicap, eller venter et barn med handicap. Såvel forældremyndighedsindehavere som børn, unge og voksne der alene søger rådgivning, skal kunne modtage denne anonymt og som et åbent tilbud.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen skal tilbyde en forebyggende indsats til personen med handicap, som har behov for særlig støtte, eller til familien, når det vurderes, at støtte efter stk. 4, nr. 1-4 kan imødekomme personens eller familiens behov.

Stk. 4. Kommunalbestyrelsen kan tilbyde følgende forebyggende indsatser:

- 1) Konsulentbistand, herunder familierettede indsatser.
- 2) Netværks- eller samtalegrupper.
- 3) Rådgivning om familieplanlægning.
- 4) Andre indsatser, der har til formål at forebygge en persons eller familiens vanskeligheder.

§ 8. Kommunalbestyrelsen skal sørge for, at en person med handicap modtager den rette støtte i forhold til personens behov for støtte, og at der eksisterer de rette støttemuligheder efter denne Inatsisartutlov for personer med handicap i forhold til deres behov for støtte.

Ret til støtte

§ 9. En person med handicap har ret til støtte til frit at kunne vælge bolig, i det omfang det er muligt. Ligeledes har personen med handicap ret til støtte for at kunne blive boende i eget hjem, når forældremyndighedsindehavere eller en værge til personen med handicap udtrykker ønske herom. Det er en forudsætning, at personens egen eller andres velfærd ikke bliver udsat for fare ved personens frie valg af bolig eller ved at forblive i eget hjem.

Stk. 2. En person med handicap har ret til egnet støtte i et botilbud, når personen har behov herfor.

Bisidderordning

§ 10. Kommunalbestyrelsen opretter en bisidderordning med henblik på, at en person med handicap skal tilbydes støtte fra en bisidder:

- 1) under kommunalbestyrelsens behandling af en sag om støtte efter denne Inatsisartutlov,
- 2) til udarbejdelse og indgivelse af klage over afgørelser truffet af kommunalbestyrelsen vedrørende støtte efter denne Inatsisartutlov, og
- 3) under Det Sociale Ankenævns behandling af en klagesag angående afgørelse om støtte efter denne Inatsisartutlov.

Stk. 2. Personer med handicap har ret til at vælge andre personer som bisiddere end bisiddere fra kommunens bisidderordning.

Stk. 3. Naalakkersuisut kan fastsætte nærmere regler om udpegning, honorering, indhentning af straffeattest og børneattest, samt kvalifikations- og kompetencekrav, der skal stilles til en bisidder.

Kvalitetsstandarder

§ 11. Kommunalbestyrelsen skal fastsætte kvalitetsstandarder for støtte til personer med handicap efter denne Inatsisartutlovs kapitel 4-6. Kvalitetsstandarden skal indeholde oplysninger om indhold, omfang og udførelse af den enkelte type af støtte.

Kommunalbestyrelsen skal træffe beslutning om, hvordan der skal følges op på de fastsatte kvalitetsstandarder.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen kan træffe beslutning om, at der skal fastsættes kvalitetsstandarder for alle eller visse typer af støtte efter denne Inatsisartutlov.

Stk. 3. Naalakkersuisut kan fastsætte nærmere regler om kvalitetsstandarder efter stk. 1.

Fælles myndighedsansvar

§ 12. Kommunerne og Naalakkersuisut skal anvende et fælles offentligt IT-system til brug for administration af denne Inatsisartutlov.

Pissassarfik

§ 13. Naalakkersuisut skal drive et landsdækkende handicapcenter, Pissassarfik, som har til opgave at:

- 1) rådgive og vejlede personer med handicap og deres nærtstående om denne Inatsisartutlov, herunder om mulighed for at klage over afgørelser om støtte,
- 2) rådgive og vejlede kommunalbestyrelserne om denne Inatsisartutlov, herunder støttemuligheder og sagsbehandling,
- 3) tilbyde habilitering og rehabilitering til personer med handicap, jf. § 39, med henblik på at personen opnår så god en funktionsevne i sin hverdag som muligt,

- 4) opsamle og formidle viden om handicap, om støtte til personer med handicap og forhold for personer med handicap,
- 5) tilbyde kurser vedrørende handicap og støttemuligheder for kommuner, personer med handicap og deres nærtstående,
- 6) gennemføre udredning i særligt komplicerede sager efter anmodning fra kommunalbestyrelsen, jf. § 20, stk. 2, og
- 7) afgive udtalelse i sager om ophør af ophold i et botilbud, jf. § 60, stk. 3, efter anmodning fra en kommunalbestyrelse med en frist på 14 kalenderdage.

Stk. 2. Naalakkersuisut kan fastsætte nærmere regler om takster for kommunalbestyrelsens anvendelse af Pissassarfik.

Kapitel 3

Sagsbehandling og handleplaner

Sagsbehandlingsprincipper

§ 14. Afgørelse om støtte efter denne Inatsisartutlov skal træffes ud fra en helhedsvurdering af, hvad der er bedst for den enkelte person.

Stk. 2. I alle forhold vedrørende personer med handicap skal der så vidt muligt tages hensyn til personens egne synspunkter, med behørig hensyntagen til personens funktionsevne og udviklingsmæssige niveau.

§ 15. Kommunalbestyrelsen kan anmode en person med handicap, der ansøger om støtte efter denne Inatsisartutlov, om at:

- 1) medvirke til at skaffe de oplysninger, som er nødvendige for, at kommunalbestyrelsen kan afgøre, hvilken støtte personen er berettiget til, og
- 2) lade sig undersøge af en læge eller blive indlagt til observation og eventuel behandling som led i en udredning.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen kan med samtykke fra personen med handicap, forældremyndighedsindehavere eller en værge indhente oplysninger fra øvrige myndigheder med kendskab til personens forhold eller med kendskab til personens handicap, som må anses for nødvendige for at kunne behandle en ansøgning om støtte efter denne Inatsisartutlov, jf. dog stk. 3.

Stk. 3. Er personen med handicap ikke i stand til at give et informeret samtykke, og er det ikke muligt at indhente samtykke fra dennes forældremyndighedsindehavere eller værge, kan kommunalbestyrelsen indhente oplysningerne, når det må anses for væsentligt for at varetage personens interesser.

Afgørelser og udredning

§ 16. Kommunalbestyrelsen skal træffe afgørelse om støtte til personer med handicap efter bestemmelserne i kapitel 4 eller om botilbud efter bestemmelserne i kapitel 6 og 7.

Stk. 2. Afgørelsen efter stk. 1 kan træffes:

- 1) efter ansøgning fra personen med handicap,
- 2) efter ansøgning fra personens værge,
- 3) efter ansøgning fra indehavere af forældremyndigheden til personen, eller
- 4) af egen drift af kommunalbestyrelsen.

Stk. 3. Afgørelse efter stk. 1 træffes på baggrund af en konkret og individuel vurdering af behov og forudsætninger hos den enkelte person med handicap. Kommunalbestyrelsen skal ved vurderingen afklare, hvorvidt personen har en langvarig funktionsnedsættelse.

Stk. 4. Kommunalbestyrelsen skal, inden der træffes afgørelse, jf. stk. 1, have afholdt en samtale med personen med handicap og forældremyndighedsindehavere eller en værge, jf. § 23.

Stk. 5. I tilfælde, hvor der er et akut behov for støtte, skal kommunalbestyrelsen træffe afgørelse om støtte og iværksætte denne inden for 48 timer, uanset at der ikke er afholdt en samtale efter § 23, udarbejdet en udredning efter § 18, udarbejdet en handleplan efter §§ 24-25, eller at disse ikke er færdiggjort.

Stk. 6. Kommunalbestyrelsen skal efter iværksættelse af det i stk. 5 nævnte tiltag uden unødigt ophold:

- 1) afholde samtale, jf. § 23,
- 2) udarbejde og færdiggøre udredning, jf. § 18, handleplan, jf. §§ 24-25, og på baggrund heraf om nødvendigt træffe en fornyet afgørelse.

§ 17. Kommunalbestyrelsen skal yde en ekstraordinær og særlig indsats over for personer med handicap, der vurderes som særligt udsatte.

Stk. 2. Vurderingen og igangsættelse af indsatser jf. stk. 1 skal ske ud fra en faglig og helhedsorienteret vurdering.

§ 18. Kommunalbestyrelsen skal foretage en udredning af forholdene for en person med handicap, hvis det må antages, at personen har behov for støtte efter bestemmelserne i kapitel 4 eller ophold på et botilbud efter bestemmelserne i kapitel 6 eller 7. Udredning skal dog ikke foretages, såfremt det er åbenbart, at en udredning er unødvendig.

Stk. 2. Udredningen skal så vidt muligt gennemføres i et tværgående samarbejde med:

- 1) personen med handicap,
- 2) dennes værge, såfremt personen er under værgemål,
- 3) dennes forældremyndighedsindehavere, såfremt personen er et barn, samt
- 4) øvrige omsorgsgivere,
- 5) sundhedsvæsenet,
- 6) relevante offentlige myndigheder, og

7) institutioner med kendskab til personer med handicap.

Stk. 3. Udredningen skal gennemføres så skånsomt, som forholdene tillader det, og må ikke være mere omfattende, end formålet tilsiger.

Stk. 4. Kommunalbestyrelsen skal i forbindelse med udredningen vurdere følgende:

- 1) Omfanget af den langvarige fysiske, psykiske, intellektuelle eller sensoriske funktionsnedsættelse.
- 2) Egenomsorg.
- 3) Adfærd, trivsel og udvikling.
- 4) Kommunikation.
- 5) Familieforhold.
- 6) Sociale forhold og socialt liv.
- 7) Sundhedsforhold.
- 8) Uddannelse, beskæftigelse og muligheder for beskæftigelse.
- 9) Personens deltagelse i samfundet og evner hertil.
- 10) Støtte, som personen allerede modtager efter denne Inatsisartutlov eller efter anden lovgivning.

Stk. 5. Naalakkersuisut kan fastsætte nærmere bestemmelser om begrænset udredning samt når det er åbenbart, at en udredning er unødvendig.

§ 19. Kommunalbestyrelsen skal på baggrund af udredningen træffe afgørelse om, hvorvidt der er grundlag for at iværksætte støtte.

Stk. 2. Udredningen skal afsluttes senest 2 måneder efter, at kommunalbestyrelsen har erfaret, at en person med handicap kan have behov for støtte. I forbindelse med afslutningen af udredningen skal der træffes en afgørelse, hvis personen med handicap skal tildeles støtte eller hjælpemidler samt udarbejdes en skriftlig handleplan.

Stk. 3. Hvis udredningen ikke kan afsluttes, eller der ikke foreligger en handleplan inden for den fastsatte tidsfrist i stk. 2, skal kommunalbestyrelsen udarbejde en foreløbig vurdering og orientere personen med handicap, forældremyndighedsindehavere eller en værge, skriftligt herom med angivelse af den forventede dato for, hvornår udredningen er afsluttet, eller handleplanen foreligger.

§ 20. Hvis kommunalbestyrelsen har truffet en foreløbig afgørelse om støtte, skal kommunalbestyrelsen i forbindelse med afslutningen af udredningen tage stilling til, om den støtte, der er iværksat på baggrund af den foreløbige afgørelse, skal videreføres eller ophøre. Der skal i den forbindelse tages hensyn til, hvordan personen samt forældremyndighedsindehavere eller en værge for personen med handicap forholder sig til støtten.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen kan i særligt komplicerede sager anmode Pissassarfik om at gennemføre udredningen efter § 18, stk. 1.

Sagsbehandlingstid og opfølgning

§ 21. Kommunalbestyrelsen skal behandle spørgsmål om støtte efter denne Inatsisartutlov uden unødigt ophold med henblik på at afgøre, om der er ret til støtte og i så fald hvilken.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen skal fastsætte frister for, hvor lang tid der må gå fra modtagelse af en ansøgning om støtte, til afgørelsen skal være truffet. Dette gælder ikke, hvis der er fastsat en frist i denne Inatsisartutlov. Fristerne skal revideres med højst 4 års mellemrum og offentliggøres på kommunens hjemmeside.

Stk. 3. Hvis fristen, jf. stk. 2, ikke kan overholdes i en konkret sag, skal personen med handicap, forældremyndighedsindehavere eller en værge for personen med handicap inden fristens udløb have skriftlig besked om, hvornår der kan forventes en afgørelse, samt hvorfor fristen ikke kan overholdes.

§ 22. Kommunalbestyrelsen skal, når der er truffet afgørelse om støtte eller ophold på et botilbud, løbende følge op på, om støtten fortsat opfylder sit formål. Opfølgningen skal så vidt muligt ske i samarbejde med personen med handicap.

Stk. 2. Naalakkersuisut kan fastsætte nærmere regler vedrørende den løbende opfølgning.

Samtale

§ 23. Kommunalbestyrelsen skal afholde mindst 1 samtale med personen med handicap, inden der træffes afgørelse efter §§ 16, 19, 60, 63 eller 73.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen skal ved afholdelse af en samtale efter stk. 1, tage hensyn til personens handicap og gennemføre samtalen på personen med handicaps præmisser.

Stk. 3. Er personen med handicap under 18 år eller under værgemål, skal en samtale efter stk. 1, afholdes med personen med handicap og dennes forældremyndighedsindehavere eller en værge.

Stk. 4. Samtalen kan dog finde sted uden forældremyndighedsindehavernes eller værgens samtykke eller tilstedeværelse, når hensynet til personen med handicap taler herfor.

Stk. 5. Såfremt samtalen gennemføres uden forældremyndighedsindehavernes eller værgens samtykke eller tilstedeværelse, skal der udpeges en bisidder til deltagelse i mødet, jf. § 10.

Stk. 6. Kommunalbestyrelsen kan undlade at gennemføre en samtale efter stk. 1, i det omfang personens modenhed og funktionsevne eller sagens karakter i afgørende grad taler imod samtalens gennemførelse. Kan samtalen ikke afholdes, skal personens holdning til den påtænkte afgørelse søges tilvejebragt på anden måde. Afholdes samtalen ikke, skal dette anføres i personens handleplan med en begrundelse herfor.

Handleplan

§ 24. Kommunalbestyrelsen skal udarbejde en skriftlig handleplan for personer med handicap i følgende tilfælde:

- 1) I forbindelse med udredning, jf. §§ 18, 19 eller 20.
- 2) Inden der træffes afgørelse om iværksættelse af støtte efter kapitel 4, 5 eller ophold på et botilbud efter kapitel 6 eller 7.
- 3) Inden der træffes afgørelse om ændring eller ophør af støtte, jf. kapitel 8.
- 4) Senest 6 måneder før et barn med handicap, der modtager støtte efter denne Inatsisartutlov, indtræder i den skolesøgende alder.
- 5) Senest 12 måneder før et barn med handicap, der modtager støtte efter denne Inatsisartutlov, udtræder af den skolesøgende alder.
- 6) Senest 12 måneder før et barn med handicap, der modtager støtte efter denne Inatsisartutlov, fylder 18 år.

§ 25. Handleplanen, jf. § 24, skal være individuel og må ikke være mere omfattende, end formålet tilsiger.

Stk. 2. Handleplanen skal angive følgende:

- 1) Formål og mål med støtten.
- 2) Hvilken støtte, der er den rette for at opnå målet eller målene.
- 3) Den forventede varighed af støtten.
- 4) Opfølgning på støtten, herunder hvornår opfølgning skal finde sted.
- 5) Sammenhæng med øvrig støtte efter denne Inatsisartutlov og efter anden lovgivning.
- 6) Andre særlige forhold vedrørende familie og netværk, boform, uddannelse, beskæftigelse, personlig hjælp, behandling og hjælpemidler mv.
- 7) Personen med handicaps egne kommentarer til handleplanen.

Stk. 3. Handleplanen skal så vidt muligt udarbejdes i dialog og samarbejde med personen med handicap og forældremyndighedsindehavere eller en værge samt andre omsorgsgivere.

Stk. 4. Handleplanen skal foreligge inden for 1 måned fra afslutningen af udredningen.

Stk. 5. Ved ophold på et botilbud, jf. kapitel 6 eller 7, skal kommunalbestyrelsen sørge for, at handleplanen udleveres til botilbuddet.

Stk. 6. Handleplanen skal udleveres til personen med handicap og dennes værge eller forældremyndighedsindehavere. Kommunalbestyrelsen skal i forbindelse med udleveringen orientere om dens indhold.

Udveksling af oplysninger

§ 26. Botilbuddet, kommunalbestyrelsen, Naalakkersuisut, uddannelsesinstitutionerne og sundhedssektoren kan som led i samarbejdet i konkrete sager indbyrdes udveksle personoplysninger samt videregive personoplysninger til politiet, herunder også følsomme personoplysninger, såfremt oplysningerne er af betydning for sagens behandling.

Stk. 2. Der kan alene udveksles og videregives oplysninger med samtykke fra den person, som sagen omhandler, eller forældremyndighedsindehavere eller en værge for personen, som sagen omhandler, jf. dog stk. 3.

Stk. 3. Såfremt samtykke, jf. stk. 2, nægtes, eller det af andre grunde ikke er muligt at indhente et samtykke, kan kommunalbestyrelsen videregive personoplysninger, herunder også følsomme personoplysninger, hvis sagens omstændigheder, herunder hensynet til personens retssikkerhed, klart taler herfor. Det er en betingelse, at videregivelsen sker til varetagelse af personens interesser og klart overstiger hensynet til de interesser, der begrundes hemmeligholdelse, herunder hensynet til personen, oplysningerne angår.

§ 27. Kommunalbestyrelsen kan videregive personoplysninger, herunder også følsomme personoplysninger, til Pissassarfik, når Pissassarfik udfører opgaver i henhold til § 13, stk. 1, såfremt oplysningerne er af betydning for sagens behandling.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen kan kun videregive personoplysninger efter stk. 1 med samtykke fra den person, som sagen omhandler, eller forældremyndighedsindehavere eller en værge for personen, som sagen omhandler, jf. dog stk. 3.

Stk. 3. Såfremt samtykke, jf. stk. 2, nægtes, eller det af andre grunde ikke er muligt at indhente et samtykke, kan kommunalbestyrelsen videregive personoplysninger, herunder også følsomme personoplysninger, hvis sagens omstændigheder, herunder hensynet til personens retssikkerhed, klart taler herfor. Det er en betingelse, at videregivelsen sker til varetagelse af personens interesser og klart overstiger hensynet til de interesser, der begrundes hemmeligholdelse, herunder hensynet til den person, oplysningerne angår.

§ 28. Træffer kommunalbestyrelsen afgørelse om anbringelse eller ophold på et døgntilbud, påhviler det kommunalbestyrelsen at tilvejebringe et midlertidigt anbringelsessted for en person med handicap, som afventer en plads på et af selvstyrets døgntilbud via det centrale visitationssystem.

Stk. 2. Det midlertidige anbringelsessted kan være i eget hjem eller kommunalt botilbud med midlertidige støtteforanstaltninger, som imødekommer behov hos personen med handicap.

Kapitel 4

Støtteformer

Nærtstående pasning af person med handicap

§ 29. Kommunalbestyrelsen skal yde økonomisk støtte til nærtstående, der varetager den daglige omsorg for en person med handicap, som bor i eget hjem og er bevilget støtte til personlig hjælp og omsorg.

Stk. 2. Støtte efter stk. 1 ydes ved kommunalbestyrelsens ansættelse af personen, der varetager omsorgen. Kommunalbestyrelsen skal fastsætte det ugentlige timeantal op til 40 timer, hvor der skal ske ansættelse for, på baggrund af behovet hos personen med handicap.

Stk. 3. Naalakkersuisut fastsætter nærmere regler om ansættelse og aflønning af nærtstående, jf. stk. 1-2.

§ 30. Kommunalbestyrelsen kan ansætte en nærtstående til en person med handicap og den nærtstående har tilknytning til arbejdsmarkedet, når:

- 1) kommunalbestyrelsen afventer en egnet plads på døgntilbud eller mangler dele af udredning eller handleplan, og
- 2) alternativet er et midlertidigt anbringelsessted uden for hjemmet, og
- 3) der er enighed mellem parterne om etablering af pasningsforholdet, og
- 4) kommunalbestyrelsen vurderer, at der ikke er afgørende hensyn, der taler imod, at det er den pågældende nærtstående, der passer personen med handicap.

Stk. 2. Den nærtstående skal ansættes af kommunalbestyrelsen i den kommune, hvor personen med handicap bor.

Stk. 3. Den nærtstående kan ansættes i indtil 6 måneder med henblik på at passe personen med handicap. Pasningsperioden kan forlænges med indtil 3 måneder, hvis særlige forhold taler herfor, jf. dog § 31.

Stk. 4. Naalakkersuisut fastsætter nærmere regler om ansættelse og aflønning af nærtstående, som ansættes, jf. stk. 1.

§ 31. Kommunalbestyrelsen kan i særlige tilfælde, efter en konkret og faglig vurdering af den pågældende sag bevilge støtte i henhold til § 30 til pasning af personen med handicap i hjemmet i en periode, der overstiger den fastsatte periode jf. § 30, stk. 3.

Stk. 2. Støtte efter stk. 1 kan kun bevilges, hvis:

- 1) det findes mest hensigtsmæssigt, at personen med handicap passes i hjemmet, og
- 2) der foreligger en begrundet faglig vurdering, der konkluderer, at der ikke findes mere egnede pasningsmuligheder uden for hjemmet.

Stk. 3. Forlængelse af støtten efter stk. 1 kan bevilges for en periode på op til 12 måneder ad gangen. Forlængelser kan kun bevilges, såfremt betingelserne i stk. 2 fortsat er opfyldt.

Støtteperson

§ 32. Kommunalbestyrelsen skal tilbyde en støtteperson til personer med handicap, som på grund af væsentlig fysisk, psykisk, intellektuel eller sensorisk funktionsnedsættelse har behov for socialpædagogisk støtte for at kunne klare sig i eget hjem, bokollektiv, beskyttet boenhed eller ældreinstitution.

Stk. 2. Naalakkersuisut fastsætter nærmere regler for støttepersoner, jf. stk. 1.

Ledsagelse

§ 33. Kommunalbestyrelsen skal tilbyde ledsagelse i op til 15 timer om måneden til en person med handicap, som ikke kan færdes alene på grund af sit handicap. Kommunalbestyrelsen kan tilbyde over 15 timer om måneden, når der vurderes at være behov for dette.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen kan tilbyde ledsagelse til aktiviteter og arrangementer, som afholdes uden for hjemstedet i Grønland.

Stk. 3. Naalakkersuisut fastsætter nærmere regler om ledsagelse, jf. stk. 1 og 2.

Flyttehjælp

§ 34. Kommunalbestyrelsen kan tilbyde økonomisk støtte til forældremyndighedsindehavere eller en værge til et barn med handicap til dækning af udgifter ved flytning af bopæl, når:

- 1) barnets behov for støtte og omsorg ikke eller kun vanskeligt kan imødekommes på forældremyndighedsindehavernes eller en værges nuværende bopæl,
- 2) barnets behov for støtte efter denne Inatsisartutlov bedre kan imødekommes på den ønskede fremtidige bopæl, og
- 3) forældremyndighedsindehaverne eller en værge selv udtrykkeligt har tilkendegivet ønske om flytning.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen kan ligeledes tilbyde økonomisk støtte til forældremyndighedsindehavere eller en værge til et barn med handicap til dækning af udgifter ved flytning af bopæl, når der træffes afgørelse om visitation til et døgntilbud, og det skønnes at være til barnets bedste, at forældremyndighedsindehaverne eller en værge kan flytte til samme by, som døgntilbuddet er beliggende i. Betingelserne i stk. 1, nr. 1-3, skal være opfyldt.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen kan tilbyde økonomisk støtte til personer med handicap over 18 år til dækning af udgifter ved flytning af bopæl, når:

- 1) personen med handicaps behov for støtte ikke eller kun vanskeligt kan imødekommes på nuværende bopæl,
- 2) personens behov for støtte efter denne Inatsisartutlov bedre kan imødekommes på den ønskede fremtidige bopæl, og
- 3) personen med handicap eller en værge selv udtrykkeligt har tilkendegivet ønske om flytning.

Stk. 4. Kommunalbestyrelsen skal tilbyde økonomisk støtte til person med handicap til dækning af udgifter ved flytning af bopæl, når personer med handicap tilbydes ophold i et bokollektiv eller i en beskyttet boenhed uden for kommunen, jf. § 34.

Stk. 5. Støtte efter § 34, stk. 3, viger for anden lovgivning om flyttehjælp.

Gruppebaseret støtte

§ 35. Til personer, der har nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne, kan kommunalbestyrelsen iværksætte eller give tilbud om gruppebaseret støtte samt gruppebaseret optræning og støtte til udvikling af færdigheder.

Stk. 2. Det er en forudsætning for ydelser efter stk. 1, at kommunalbestyrelsen vurderer, at deltagelse i sådanne tilbud vil kunne forbedre modtagerens aktuelle funktionsniveau eller forebygge, at funktionsnedsættelsen forværres.

Stk. 3. Tilskud til gruppebaseret støtte kan ydes til tilbud, hvor gruppen omfatter personens familie.

Stk. 4. Naalakkersuisut kan fastsætte nærmere regler om tilbud om gruppebaseret støtte.

Individuel tidsbegrænset støtte

§ 36. Til personer, der har nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne kan kommunalbestyrelsen iværksætte eller give tilskud til tilbud om tidsbegrænset individuel støtte samt tidsbegrænset individuel optræning og støtte til udvikling af færdigheder. Tilbuddet kan tildeles 1 gang i op til 6 måneder.

Stk. 2. Det er en forudsætning for ydelser efter stk. 1, at kommunalbestyrelsen vurderer, at tilbuddet vil kunne forbedre modtagerens aktuelle funktionsniveau eller forebygge, at funktionsnedsættelsen eller de sociale problemer forværres.

Stk. 3. Naalakkersuisut kan fastsætte nærmere regler om tilbud om individuel tidsbegrænset støtte.

Aflastning

§ 37. Kommunalbestyrelsen skal tilbyde en person med handicap aflastningsophold, hvis:

- 1) omsorgsopgaven for personen med handicap medfører væsentligt merarbejde eller en væsentlig psykisk belastning for forældremyndighedsindehaverne, de øvrige nærtstående eller plejefamilien, som varetager omsorgen, og
- 2) aflastning er en forudsætning for, at forældremyndighedsindehaverne, de øvrige nærtstående eller plejefamilien fortsat kan varetage omsorgen.

Stk. 2. Når personen med handicap får tilbudt aflastningsophold, jf. stk. 1, skal kommunalbestyrelsen indgå en skriftlig aftale med aflastningsstedet om vilkårene for opholdet.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen skal ved afgørelse om aflastningsophold bevilge et vederlag til plejefamilien eller døgntilbuddet. Vederlaget omfatter ikke betaling for personens forsørgelse under aflastningsperioden.

Stk. 4. Betaling for forsørgelse i forbindelse med aflastningsophold påhviler den eller dem, der har forsørgelsespligten.

Stk. 5. Personen med handicap og plejefamilien eller døgntilbuddet aftaler i samarbejde med kommunalbestyrelsen i pågældendes hjemkommune, hvordan betaling for forsørgelse foregår.

Såfremt personen med handicap er umyndig, indgår indehaveren af forældremyndigheden eller værgeren aftalen på vegne af personen med handicap.

Stk. 6. Aflastningsvederlag fastsættes af Naalakkersuisut og offentliggøres på hjemmesiden nalunaarutit.gl senest 15. november året før satserne træder i kraft.

Øvrige støtteforanstaltninger

§ 38. Naalakkersuisut fastsætter nærmere regler for, hvilke former for støtteforanstaltninger kommunalbestyrelserne kan eller skal yde, herunder:

- 1) Hjælpemidler.
- 2) Boligændringer.
- 3) Motordrevne køretøjer, undtagen biler.
- 4) Kollektiv kørselsordning.
- 5) Dokumenterede merudgifter.
- 6) Beskæftigelses-, aktivitets- og samværstilbud.
- 7) Kurser og undervisning, herunder til nærtstående.
- 8) Træning.

Habilitering og rehabilitering på Pissassarfik

§ 39. Kommunalbestyrelsen kan træffe afgørelse om at tilbyde en person med handicap habilitering og rehabilitering på Pissassarfik, herunder som et tidsbegrænset ophold, hvis det findes at være af væsentlig betydning for opretholdelse af personens funktionsniveau.

Kapitel 5

Efterværn

§ 40. Når en ung person med handicap, som modtager støtte efter denne Inatsisartutlov, fylder 16 år, skal kommunalbestyrelsen forberede et efterværn.

Stk. 2. Naalakkersuisut kan fastsætte nærmere regler for efterværn, herunder efterværnets omfang, varighed og karakter.

§ 41. Forberedelsen efter § 40 skal være tværgående og helhedsorienteret og skal foregå i dialog med den unge person og dennes forældremyndighedsindehavere eller værge. Forberedelsen skal ikke være mere omfattende, end formålet i det enkelte tilfælde tilsigter.

Stk. 2. Forberedelsen efter § 40 skal baseres på overvejelser om følgende forhold vedrørende den unge:

- 1) Behov for indsats og støtte som følge af funktionsnedsættelsen eller lidelsen.
- 2) Uddannelse.
- 3) Beskæftigelse og forsørgelsesgrundlag.
- 4) Boligforhold.

5) Sociale forhold.

6) Øvrige relevante forhold.

Stk. 3. Forberedelsen af overgangen efter stk. 1 afsluttes ved, at kommunalbestyrelsen træffer afgørelse om efterværnet. Afgørelsen skal træffes så rettidig, at indsatsen kan iværksættes, så snart den unge person fylder 18 år. Indsatsen skal fremgå af personens handleplan, jf. §§ 24-25.

Kapitel 6

Botilbud

Bokollektiver

§ 42. Kommunalbestyrelsen skal oprette og drive bokollektiver for personer med handicap.

Stk. 2. Naalakkersuisut kan pålægge en kommunalbestyrelse at oprette bokollektiver, når:

- 1) 2 eller flere personer på 18 år eller ældre, som er berettiget til at modtage en bolig i et bokollektiv, har bopæl i kommunen, og
- 2) de pågældende kan fungere sammen.

Stk. 3. Naalakkersuisut fastsætter nærmere regler om bokollektiver og tilbud om bolig i bokollektiv til personer med handicap.

Beskyttede boenheder

§ 43. Kommunalbestyrelsen skal oprette og drive beskyttede boenheder for personer med handicap. En beskyttet boenhed er et botilbud for flere personer med handicap, som skal tilbydes støtte hele døgnet.

Stk. 2. Naalakkersuisut kan pålægge en kommunalbestyrelse at oprette en beskyttet boenhed, når kommunen er hjemkommune for 2 eller flere personer, der er 18 år eller ældre, som er berettiget til at modtage en bolig i en beskyttet boenhed.

Stk. 3. Naalakkersuisut fastsætter nærmere regler om beskyttede boenheder og tilbud om bolig i beskyttet boenhed til personer med handicap.

Fælles bestemmelser for kommunale botilbud

§ 44. Hvis kommunalbestyrelsen træffer afgørelse om at tilbyde en person ophold i et bokollektiv eller i en beskyttet boenhed, der er beliggende i en anden kommune, skal kommunalbestyrelsen afholde udgifterne til personens ophold i bokollektivet eller den beskyttede boenhed.

§ 45. En kommunalbestyrelse kan etablere et udvalg med repræsentanter for alle eller visse bokollektiver og beskyttede boenheder i kommunen samt øvrige repræsentanter, som det

findes relevant at inddrage i koordineringen af den helhedsorienterede indsats vedrørende beboere i bokollektiver og beskyttede boenheder.

Stk. 2. De deltagende myndigheder kan som led i samarbejdet i konkrete sager udveksle personoplysninger, herunder også følsomme personoplysninger, såfremt oplysningerne er af betydning for sagens behandling, jf. dog stk. 3.

Stk. 3. Udveksling af oplysninger efter 1. pkt. kan alene ske med samtykke fra den person, som sagen omhandler, eller forældremyndighedsindehavere eller en værge for personen, som sagen omhandler, jf. dog stk. 4.

Stk. 4. Såfremt et samtykke efter stk. 3 ikke gives eller kan indhentes, kan personoplysninger, herunder følsomme personoplysninger, kun udveksles, hvis det skønnes nødvendigt for at sikre interesserne hos personen med handicap og som klart overstiger hensynet til de interesser, der begrundes hemmeligholdelse.

Det centrale visitationssystem

§ 46. Naalakkersuisut skal drive et centralt visitationssystem (Det centrale visitationssystem).

Stk. 2. Naalakkersuisut kan fastsætte nærmere regler for det centrale visitationssystem, herunder om visitation til døgntilbud og til Det Landsdækkende Handicapcenter.

§ 47. Naalakkersuisut skal sørge for, at der er det nødvendige antal pladser på døgntilbud for personer med handicap.

Døgntilbud og sikrede døgntilbud

§ 48. Naalakkersuisut skal oprette og drive døgntilbud for personer med handicap, herunder sikrede døgntilbud.

Stk. 2. En kommunalbestyrelse kan med godkendelse fra Naalakkersuisut oprette og drive døgntilbud for personer med handicap, herunder sikrede døgntilbud.

Stk. 3. Et døgntilbud er et botilbud, hvor personer med handicap bor og modtager støtte, pleje og omsorg hele døgnet, alle årets dage.

Stk. 4. Naalakkersuisut fastsætter nærmere regler om døgntilbud og sikrede døgntilbud.

§ 49. Naalakkersuisut skal tilbyde beskyttet beskæftigelse og aktivitets- og samværstilbud til personer med handicap, som har ophold på et døgntilbud og sikrede døgntilbud drevet af Naalakkersuisut.

§ 50. Kommunalbestyrelsen skal tilbyde en person med handicap ophold på et døgntilbud drevet af Naalakkersuisut eller kommunalbestyrelsen, når personen på grund af fysisk eller psykisk funktionsnedsættelse har behov for omfattende eller specialiseret støtte til daglige

funktioner eller pleje, omsorg eller behandling og ikke kan få dækket disse behov på anden vis.

Anbringelse på sikret døgntilbud

§ 51. Der kan ske anbringelse af personer med handicap på et sikret døgntilbud i Grønland eller i Danmark i følgende situationer:

- 1) Retten har truffet beslutning om opretholdt anholdelse af en person med handicap i et egnet hjem eller institution, jf. § 358 og § 361, stk. 2, nr. 3, i Retsplejelov for Grønland.
- 2) Retten har truffet beslutning om tilbageholdelse af en sigtet person med handicap i et egnet hjem eller institution, jf. Retsplejelov for Grønland § 359, og § 361, stk. 2, nr. 3.
- 3) Retten har truffet beslutning om foranstaltninger efter kapitel 32 eller 33 i Kriminallov for Grønland.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen i den kommune, hvor personen med handicap var bosiddende ved anholdelsen, skal i tilfælde omfattet af stk. 1, nr. 1, hurtigst muligt fremskaffe et tilbageholdelsessurrogat, der af politiet vurderes sikkerhedsmæssigt forsvarligt.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen i den kommune, hvor personen med handicap er bosiddende ved tilbageholdelsen, skal i tilfælde omfattet af stk. 1, nr. 2, hurtigst muligt, dog senest inden for 72 timer, fremskaffe et tilbageholdelsessurrogat, der af politiet vurderes sikkerhedsmæssigt forsvarligt.

Stk. 4. Naalakkersuisut fastsætter nærmere regler om, hvilken myndighed under socialvæsenet, der gennemfører domme, som nævnt i Kriminallov for Grønland § 240, stk. 2.

§ 52. Der kan ske anbringelse af personer med handicap i et sikret døgntilbud, når ledelsen for Grønlands Fængsler har truffet beslutning om anbringelse i egnet hjem eller institution, jf. Kriminallov for Grønland § 234.

Udviklingsplan og statusrapport

§ 53. Ledelsen på døgntilbud skal med udgangspunkt i handleplanen, jf. §§ 24-25, udarbejde en udviklingsplan for personen med handicap, senest 3 måneder efter, at et ophold på et døgntilbud er påbegyndt og herefter mindst 1 gang årligt.

Stk. 2. Udviklingsplanen, jf. stk. 1, skal med udgangspunkt i handleplanens formål og målsætning med opholdet på døgntilbuddet beskrive det pædagogiske arbejde, der skal sikre opnåelse af handleplanens mål.

§ 54. Ledelsen på døgntilbud skal til brug for kommunalbestyrelsens personrettede tilsyn efter § 84, orientere kommunalbestyrelsen i form af en statusrapport om personen med handicaps trivsel og udvikling set i relation til handleplanen, jf. §§ 24-25, og udviklingsplanen, jf. § 53.

Stk. 2. Statusrapporterne skal sendes til kommunalbestyrelserne senest 3 måneder efter, at et ophold på et døgntilbud er påbegyndt. Herefter skal statusrapporterne sendes:

- 1) 1 gang halvårligt for personer med handicap, der er under 18 år.
- 2) 1 gang årligt for personer med handicap, der er 18 år og ældre.

Stk. 3. Døgntilbuddet skal ud over at sende statusrapporter, jf. stk. 2, informere kommunalbestyrelsen, så snart der er sket eller forventes at ske væsentlige ændringer i personens sundhedsforhold eller sociale forhold.

Årsberetning

§ 55. Naalakkersuisut skal i forbindelse med forårssamlingen ved Inatsisartut afgive en samlet årsberetning til Inatsisartut. Årsberetningen skal beskrive den aktuelle situation på døgntilbudsområdet, herunder de væsentligste aktiviteter og udfordringer det forgangne år.

Stk. 2. Ledelsen på døgntilbud skal hvert år senest 1 måned før forårssamlingen ved Inatsisartut afgive en årsberetning til Naalakkersuisut.

Stk. 3. Naalakkersuisut kan fastsætte nærmere regler for årsberetningerne.

Strategi

§ 56. Naalakkersuisut skal hvert 2. år udarbejde en opfølgende strategi på forrige landsdækkende strategi for udviklingen på døgntilbudsområdet.

Stk. 2. Strategien skal omhandle:

- 1) Opfølgning på den forrige strategi.
- 2) Oprettelse og nedlæggelse af døgntilbud.
- 3) Målgruppen for det enkelte døgntilbud samt ønskede ændringer heri.
- 4) Samarbejdet med kommunerne om visitation til døgntilbuddene, herunder samarbejdet med bokollektiver og beskyttede boenheder.

Stk. 3. Naalakkersuisut skal inddrage forstanderne for døgntilbuddene, relevante interesseorganisationer og handicapforeninger, samt kommunalbestyrelserne i udarbejdelsen af strategien.

Kapitel 7

Botilbud uden for Grønland

§ 57. Kommunalbestyrelsen skal sikre, at personer med handicap, der tilbydes bolig i et botilbud, jf. §§ 42, 43 eller 48, tilbydes ophold på et botilbud i Grønland, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. Hvis personens behov ikke kan imødekommes i Grønland, og alle muligheder for passende støtte i Grønland er udtømte, skal der undtagelsesvis og med forudgående godkendelse fra Naalakkersuisut tilbydes tidsbegrænset ophold på et botilbud uden for Grønland og inden for Rigsfællesskabet.

Stk. 3. Indstillingen til Naalakkersuisut skal indeholde følgende:

- 1) Sagsfremstilling.
- 2) Handleplan.
- 3) Samtykkeerklæring.
- 4) Godkendelsesbrev samt afgørelsesbrev fra kommunalbestyrelsen.
- 5) Relevante udtalelser og rapporter.
- 6) Funktionsskema eller udredning.
- 7) Modtagelsesbrev eller optagelsesbrev fra relevant myndighed i Danmark.
- 8) Lægefaglig eller psykologfaglig undersøgelse. Undersøgelsen må højst være 3 år gammel på tidspunktet for indstillingen af personens anbringelse uden for Grønland.
- 9) Beskrivelse af personens forsørgelsesgrundlag.

Stk. 4. Naalakkersuisut kan fastsætte nærmere regler om ophold på botilbud uden for Grønland, jf. stk. 1.

§ 58. Når kommunalbestyrelsen finder et egnet botilbud i Grønland, eller når det midlertidige ophold uden for Grønland ophører, skal kommunalbestyrelsen tilbyde egnet botilbud henholdsvis støtte til personen med handicap i Grønland.

§ 59. Kommunalbestyrelsen kan tilbyde en person med handicap tidsbegrænset ophold på et døgntilbud, en efterskole eller i et lignende tilbud uden for Grønland og inden for Rigsfællesskabet, når personen har behov for kompetenceudvikling i forhold til sit handicap eller behov for en rehabiliterende indsats, som ikke kan dækkes i Grønland. Tilbud om ophold på et botilbud uden for Grønland og inden for Rigsfællesskabet kræver forudgående godkendelse af Naalakkersuisut.

Stk. 2. Naalakkersuisut kan fastsætte nærmere regler om midlertidigt ophold uden for Grønland, jf. stk. 1.

Kapitel 8

Ændring og ophør af støtte og botilbud

§ 60. Kommunalbestyrelsen skal, inden der træffes afgørelse om ophør af ophold på et botilbud eller flytning til et andet botilbud, sikre, at:

- 1) personen kommer til at modtage den rette støtte til at dække personens behov efter udskrivelsen fra botilbuddet eller flytning til et andet botilbud,
- 2) der er udarbejdet en handleplan for den støtte, personen skal modtage efter udskrivelsen fra botilbuddet eller flytning til et andet botilbud,
- 3) der er afholdt en samtale med personen og eventuelt dennes forældremyndighedsindehavere eller værge, og
- 4) der er indhentet en skriftlig udtalelse fra botilbuddet, der skal indeholde botilbuddets udtalelse til den påtænkte afgørelse om ophør af botilbuddet samt status på personens generelle trivsel og fortsatte behov for støtte.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen skal, inden der træffes afgørelse om ophør af ophold på et døgntilbud for et barn med handicap, ud over kravene i stk. 1 sikre, at:

- 1) der er forberedt eventuel støtte til barnet, forældremyndighedsindehaverne eller en værge og eventuelt barnets netværk for perioden umiddelbart før og efter ophøret af opholdet på døgntilbuddet, og
- 2) barnet og forældremyndighedsindehaverne eller en værge eller øvrige nærtstående er velforberedte på ophøret af opholdet på døgntilbuddet.

Stk. 3. Afgiver botilbuddet en udtalelse, jf. stk. 1, nr. 4, der anbefaler, at personen fortsat skal have ophold på botilbuddet, skal kommunalbestyrelsen indhente en udtalelse fra Pissassarfik, jf. § 13, stk. 1, nr. 7. Kommunalbestyrelsen skal afvente modtagelse af udtalelsen fra Pissassarfik, før der træffes afgørelse om ophør af ophold på botilbuddet.

§ 61. Ophør af ophold på et botilbud eller flytning til et andet botilbud, jf. § 63, stk. 1, skal varsles mindst 12 uger før opholdet ophører, medmindre:

- 1) personen med handicap, dennes værge eller forældremyndighedsindehavere har givet udtrykkeligt og skriftligt samtykke til opholdets ophør,
- 2) hensynet til personen med handicap gør det nødvendigt at fravige denne varslingsfrist, eller
- 3) andre væsentlige hensyn gør det nødvendigt at fravige varslingsfristen.

§ 62. Bestemmelserne i §§ 60-61 finder tilsvarende anvendelse for kommunalbestyrelsens afgørelse om ophør af ophold på et botilbud uden for Grønland eller flytning til et andet botilbud inden for eller uden for Grønland for en person med handicap, jf. dog § 58. Kommunalbestyrelsen i personens hjemkommune skal endvidere indhente en skriftlig redegørelse fra opholdskommunen uden for Grønland, inden der kan træffes afgørelse om ophør af opholdet eller flytning til et andet botilbud, jf. § 59.

§ 63. Kommunalbestyrelsen skal træffe afgørelse om ændring eller ophør af støtte til en person med handicap efter bestemmelserne i kapitel 8, når kommunalbestyrelsen får kendskab til, at støtten ikke længere dækker personens behov for hjælp.

Stk. 2. Inden der træffes afgørelse om ændring eller ophør af støtte, skal kommunalbestyrelsen have afholdt en samtale med personen med handicap og forældremyndighedsindehavere eller en værge, jf. § 23.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen skal, inden der træffes afgørelse om ophør af støtte, have udarbejdet en handleplan for personen med handicap, jf. §§ 24-25.

Kapitel 9

Forebyggelse og beskyttelse

Henviisning til sundhedsvæsenet

§ 64. Hvis forældremyndighedsindehaver eller værge undlader at lade en umyndig person, herunder et barn eller en ung, med handicap undersøge eller behandle for en livstruende sygdom eller en sygdom, der udsætter personen for betydelig og langvarigt nedsat funktionsevne, kan kommunalbestyrelsen med samtykke fra forældremyndighedsindehavere eller værge træffe afgørelse om, at en umyndig person med handicap henvises til sundhedsvæsenet til deres vurdering af behovet for at gennemføre undersøgelsen eller behandlingen.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen kan uden samtykke fra forældremyndighedsindehavere eller værge træffe afgørelse om, at et barn, ung eller umyndig person med handicap, henvises til sundhedsvæsenet til deres vurdering af behovet for at gennemføre undersøgelse eller behandling, når der er en åbenbar risiko for, at en undladelse af en undersøgelse eller behandling udsætter personen for en langvarigt nedsat psykisk og fysisk funktionsevne.

Forebyggelse af seksuelle overgreb

§ 65. I arbejdet med at forebygge seksuelle overgreb på personen med handicap skal ledelsen på døgntilbud instruere personalet i at være særligt opmærksom på:

- 1) Et fælles værdigrundlag for arbejdet med forebyggelse.
- 2) Procedurer for forebyggelse og håndtering af mistanke.
- 3) Fælles viden om risikofaktorer for seksuelle overgreb.
- 4) Tegn på mistvivl hos personen med handicap heraf både adfærdsmæssige og fysiske tegn.
- 5) Fysiske og psykiske tegn på seksuelle overgreb.

Seksualpolitik

§ 66. Ledelsen på botilbud for personer med handicap skal formulere en klar og tydelig seksualpolitik om seksualitet og seksuelle overgreb. Seksualpolitikken skal være med til at skabe en forståelse for, at seksualitet er en integreret del af enhver persons personlighed og et basalt behov. Seksualpolitikken skal forebygge overgreb på personer med handicap.

Stk. 2. Seksualpolitikken skal blandt andet have procedurer for:

- 1) Rådgivning og vejledning til personer med handicap om et sundt seksual- og samliv.
- 2) Rådgivning og vejledning om prævention.
- 3) Rådgivning og vejledning om samtykke til indgåelse af et seksuelt forhold.
- 4) Rådgivning og vejledning om personlige grænser.
- 5) Rådgivning og vejledning om andre grænser for intimitet og seksualitet for personer med handicap, andre beboere og personalet.
- 6) Botilbuddets tiltag for at forebygge seksuelle overgreb.
- 7) Botilbuddets akutte tiltag ved viden eller mistanke om seksuelt overgreb.
- 8) Indberetning eller anmeldelse af overgreb.
- 9) Støtte fra personale og andre professionelle til personen, som er blevet udsat for overgreb.

10) Håndteringen af viden eller mistanke om at en person med handicap er udsat for et overgreb.

Stk. 3. Naalakkersuisut kan fastsætte nærmere regler om håndtering af viden eller mistanke om, at en person med handicap er udsat for et overgreb.

Kapitel 10

Underretning og opfølgning

Underretningspligt

§ 67. Enhver borger har pligt til at underrette kommunalbestyrelsen, hvis borgeren får kendskab til, at en person med handicap lever under forhold, der bringer dennes trivsel, sundhed eller udvikling i fare.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen skal inden 1 uge efter modtagelsen af en underretning sende en skriftlig kvittering til borgeren om, at underretningen er modtaget.

§ 68. Ansatte i social-, sundheds- og uddannelsessektoren har en skærpet pligt til straks at underrette kommunalbestyrelsen, når den ansatte i forbindelse med udøvelsen af sit professionelle virke bliver bekendt med eller har grund til at antage, at en person med handicap har behov for støtte. Samme underretningspligt gælder borgere med hverv, der hviler på offentligt valg eller borgerligt ombud.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen skal inden 1 uge efter modtagelsen af en underretning sende en skriftlig kvittering til den ansatte om, at underretningen er modtaget.

§ 69. En kommunalbestyrelse skal skriftligt underrette tilflytningskommunen, når:

- 1) en person med handicap, der modtager daglig personlig hjælp og omsorg i eget hjem, jf. § 29, eller pasning i eget hjem, jf. § 30, flytter til en anden kommune, og kommunalbestyrelsen vurderer, at personen med handicap fortsat har behov for støtte efter denne Inatsisartutlov,
- 2) en person med handicap, der er visiteret til et botilbud, jf. kapitel 6 eller 7, på eget initiativ flytter til en anden kommune, og
- 3) en person med handicap på eget initiativ flytter til en anden kommune, og det vurderes, at personens velfærd vil blive udsat for fare, såfremt personen ikke fortsat modtager den rette støtte efter bestemmelserne i kapitel 4, 6 eller 7.

Stk. 2. I forbindelse med en underretning efter stk. 1 skal fraflytningskommunen sende relevant sagsmateriale, herunder en opsummering af relevante oplysninger, som fraflytningskommunen har lagt til grund for vurderingen af behovet for støtte.

Stk. 3. Stk. 1-2 finder tilsvarende anvendelse i forhold til en kommune eller anden tilsvarende myndighed uden for Grønland, hvis en flytning sker ud af Grønland, og personen med handicap eller dennes forældremyndighedsindehavere eller værge giver samtykke hertil.

Kommunens handlepligt

§ 70. Kommunalbestyrelsen skal senest 48 timer efter modtagelsen af en underretning om en person med handicap, jf. §§ 67, 68 eller 69, vurdere, om personens sundhed eller udvikling er i fare, og om der derfor er behov for at iværksætte akutte indsatser for personen med handicap.

Stk. 2. Vurderer kommunalbestyrelsen, at der ikke skal iværksættes akutte indsatser for personen med handicap, skal kommunalbestyrelsen snarest, dog senest indenfor 5 arbejdsdage, træffe beslutning, om der er grundlag for at iværksætte en udredning, jf. § 18.

Stk. 3. Træffer kommunalbestyrelsen afgørelse om iværksættelse af en udredning, jf. stk. 1, skal udredningen iværksættes snarest og senest 2 uger efter modtagelse af underretningen.

§ 71. Når kommunalbestyrelsen modtager en underretning, jf. §§ 67, 68 eller 69, om en person med handicap, over for hvem kommunalbestyrelsen allerede har iværksat indsatser, skal kommunalbestyrelsen genvurdere sagen.

§ 72. Til brug for en vurdering af en underretning efter §§ 67, 68 eller 69, kan kommunalbestyrelsen afholde en samtale med personen med handicap.

Stk. 2. Samtalen, jf. stk. 1, kan finde sted med en umyndig person med handicap uden samtykke fra forældremyndighedsindehaverne eller værger og uden disses tilstedeværelse, når kommunalbestyrelsen vurderer, at hensynet til personen med handicap taler herfor.

Stk. 3. Samtalen, jf. stk. 1 kan undlades, i det omfang modenhed hos personen med handicap eller sagens karakter taler imod samtalens gennemførelse.

Stk. 4. For personer med handicap under 18 år, skal der træffes en beslutning om, hvorvidt der er grundlag for at iværksætte en socialfaglig undersøgelse, jf. § 19 i Inatsisartutlov om støtte til børn.

§ 73. Ved modtagelse af en underretning, der giver kommunalbestyrelsen mistanke om vanrøgt, vold eller seksuelle overgreb mod en person med handicap, skal udredningen, jf. § 18, og den eventuelle foreløbige støtte, jf. § 16, stk. 5, iværksættes indenfor 48 timer efter modtagelsen af underretningen.

Stk. 2. Ved underretning om overgreb mod en person med handicap skal kommunalbestyrelsen afholde en samtale med personen med handicap. Ved underretning om overgreb mod en person med handicap fra 1 eller begge forældremyndighedsindehavere skal samtalen finde sted uden samtykke fra forældremyndighedsindehaverne og uden deres tilstedeværelse.

Stk. 3. Hvis en underretning, jf. stk. 1, giver en kommune en mistanke om vanrøgt, vold eller seksuelle overgreb mod en person med handicap, skal kommunalbestyrelsen straks underrette politiet om den modtagne underretning.

§ 74. Kommunalbestyrelsens handlepligt, jf. §§ 70-73 gælder tilsvarende, når kommunalbestyrelsen af egen drift bliver opmærksom på eller får mistanke om, at en person er udsat for vanrøgt, vold eller seksuelle overgreb.

Kapitel 11

Besøgsrejser, ledsagelse under ferie og kistetransport

Besøgsrejser for børn

§ 75. Et barn med handicap, der er anbragt på et døgntilbud, jf. § 50, som er beliggende uden for barnets hjemsted, har ret til 2 årlige betalte besøgsrejser til sit hjemsted eller til nærtstående, forældremyndighedsindehavere eller værge. En person med handicap har ret til 2 betalte besøgsrejser i det kalenderår, hvor personen fylder 18 år.

Stk. 2. Besøgsrejsen kan, hvis det er til barnets bedste, ydes til forældremyndighedsindehaverne eller værgen eller 1 eller 2 nærtstående således, at disse besøger barnet på døgntilbuddet.

Stk. 3. Der skal ydes 1 yderligere betalt besøgsrejse årligt til et barn med handicap, hvis det er nødvendigt for at opretholde kontakten mellem barnet og forældremyndighedsindehaverne, og det er foreneligt med barnets behov.

Stk. 4. Bestemmelserne om besøgsrejser efter stk. 1-3 finder tilsvarende anvendelse for et barn med handicap, der har ophold på et døgntilbud uden for Grønland, jf. §§ 57 eller 59.

Stk. 5. En besøgsrejse efter stk. 1 og stk. 3-4, kan ydes til en by i nærheden af hjemstedet, hvis kommunalbestyrelsen vurderer, at rejse til hjemstedet ikke er muligt på grund af vanskelige adgangsforhold, manglende hjælpemuligheder eller faciliteter på hjemstedet. Der ydes samtidigt rejse og ophold til samme by til op til 2 nærtstående.

Stk. 6. Retten til besøgsrejser, jf. stk. 1 og stk. 3-4, finder ikke anvendelse for børn med handicap, der har ophold i døgntilbud i henhold til dom eller efter rettens beslutning herom. Besøgsrejsen kan ydes til forældremyndighedsindehavere eller værgen eller 1 eller 2 nærtstående, jf. stk. 2, hvis dommen eller rettens beslutning giver mulighed herfor.

Besøgsrejser for voksne

§ 76. En person over 18 år med handicap med ophold på et botilbud uden for personens hjemsted har ret til 1 årlig betalt besøgsrejse til sit hjemsted eller til nærtstående eller værge, jf. dog stk. 4 og 5.

Stk. 2. Hvis personen med handicap ikke selv er i stand til, eller kun vanskeligt vil kunne rejse, skal besøgsrejsen ydes til 1 eller 2 nærtstående eller værge, således at den eller de nærtstående eller værge besøger personen på dennes botilbud, hvis personen med handicap ønsker det.

Stk. 3. Bestemmelserne om besøgsrejser efter stk. 1-2 finder tilsvarende anvendelse for en person med handicap, der har ophold i døgntilbud uden for Grønland, jf. § 57 eller § 59.

Stk. 4. En person mellem 18 år og 24 år, der midlertidigt har ophold i et døgntilbud uden for Grønland, har ret til 2 årlige betalte besøgsrejser til sit hjemsted. Personen har ret til 2 betalte besøgsrejser i det år, personen fylder 24 år.

Stk. 5. En besøgsrejse efter stk. 1 og 3, kan ydes til en by i nærheden af hjemstedet, hvis rejse til hjemstedet ikke er mulig på grund af vanskelige adgangsforhold, manglende hjælpemuligheder eller faciliteter på hjemstedet. Der ydes samtidigt rejse og ophold til samme by til 1 eller 2 nærtstående eller værge.

Stk. 6. Retten til besøgsrejser, jf. stk. 1-4, finder ikke anvendelse for personer med handicap, der har ophold i døgntilbud i henhold til dom eller efter rettens beslutning herom.

Økonomisk støtte til besøgsrejser eller ferie

§ 77. Kommunalbestyrelsen i hjemkommunen for personen med handicap skal afholde rejseudgifter samt opholdsudgifter i op til 9 døgn i forbindelse med besøgsrejser. Rejsetid ved besøgsrejsens start og slutning medregnes ikke i de 9 døgn.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen skal i forbindelse med besøgsrejser, jf. stk. 1, dække følgende omkostninger:

- 1) Udgifter til rette støtte til personer med handicap, herunder ledsagelse og særlige støtteforanstaltninger i forbindelse med besøgsrejser efter §§ 75 og 76.
- 2) Udgifter for ledsagere under besøgsrejsen samt ved ledsagernes rejse mellem ledsagernes hjem og botilbuddet.
- 3) Udgifter til rejse og indlogering af forældremyndighedsindehaverne, værgen eller andre nærtstående efter § 75, stk. 2, og § 76, stk. 2.

Stk. 3. Antallet af ledsagere fastsættes på grundlag af behovet hos personen med handicap.

Stk. 4. Naalakkersuisut kan fastsætte regler om besøgsrejser samt om kommunalbestyrelsernes afholdelse af udgifter og dækning af omkostninger i henhold til stk. 1-3.

§ 78. Såfremt en person med handicap, der bor i Grønland, og som ikke er omfattet af besøgsrejser i henhold til §§ 75 eller 76, afholder ferie for egen regning og på eget initiativ, kan kommunalbestyrelsen yde hjælp til ledsagelse i op til 9 døgn, såfremt personen ikke er i stand til at afholde ferien uden ledsagelse. Rejsetid ved ferierejsens start og slutning medregnes ikke i de 9 døgn.

Stk. 2. Naalakkersuisut kan fastsætte regler om kommunalbestyrelsernes afholdelse af udgifter og dækning af omkostninger i henhold til stk. 1.

Besøg ved sygdom eller død

§ 79. En person med handicap, der har ret til besøgsrejse efter §§ 75 eller 76, har endvidere ret til 1 betalt besøgsrejse til eller inden for Grønland i forbindelse med en nærtståendes alvorlige sygdom, død eller begravelse.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen skal afholde rejseudgifter- og opholdsudgifter i op til 9 døgn. Rejsetid ved start og slutning af besøgsrejsen medregnes ikke i de 9 døgn.

Kommunalbestyrelsen skal i forbindelse med besøgsrejser efter stk. 1 dække følgende omkostninger:

- 1) Udgifter til rette støtte, herunder ledsagelse og støtteforanstaltninger i forbindelse med rejser efter stk. 1.
- 2) Udgifter for ledsagere under rejsen samt ved ledsagernes rejse mellem ledsagernes hjem og botilbuddet.

Stk. 3. Antallet af ledsagere fastsættes på grundlag af behovet hos personen med handicap.

Stk. 4. Naalakkersuisut kan fastsætte regler om tilrettelæggelse af besøgsrejser samt om kommunalbestyrelsernes afholdelse af udgifter og dækning af omkostninger i henhold til stk. 1-3.

Besøg ved mærkedage eller alvorlig sygdom

§ 80. Kommunalbestyrelsen kan yde støtte til rejse til Grønland eller inden for Grønland for 1 til 2 nærtstående til en person med handicap, der har ret til besøgsrejser efter §§ 75 eller 76, og som har en større mærkedag eller lider af en alvorlig sygdom.

Stk. 2. Naalakkersuisut kan fastsætte regler om tilrettelæggelsen af rejser og afholdelsen af udgifter i henhold til stk. 1.

Kistetransport

§ 81. Kommunalbestyrelsen kan yde støtte til hel eller delvis dækning af udgifter til kistetransport, når en person med handicap har ophold i et botilbud, der er beliggende uden for personens hjemsted, og personen dør under opholdet.

Stk. 2. Bestemmelsen i stk. 1 finder kun anvendelse, hvis der ikke kan ydes støtte til udgifter til kistetransport efter anden lovgivning.

Kapitel 12

Handicapråd og politikker

§ 82. Kommunalbestyrelsen skal nedsætte et handicapråd, der rådgiver kommunalbestyrelsen i handicappolitiske spørgsmål og formidle synspunkter mellem borgerne og kommunalbestyrelsen om alle lokale spørgsmål, der vedrører personer med handicap.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen skal høre handicaprådet om alle initiativer, som har betydning for personer med handicap.

Stk. 3. Handicaprådet kan ikke behandle spørgsmål om enkeltpersoners forhold.

Stk. 4. Handicaprådet består af mellem 4 og 8 medlemmer, som udpeges af kommunalbestyrelsen. Medlemmerne kan være indstillet fra handicapforeninger, have interesse for eller have faglig baggrund inden for handicapområdet.

Stk. 5. Kommunalbestyrelsen skal i fornødent omfang yde sekretariatsmæssig bistand til handicaprådet.

Stk. 6. Kommunalbestyrelsen kan fastsætte nærmere regler om handicaprådets virksomhed og sammensætning.

§ 83. Kommunalbestyrelsen skal vedtage en handicappolitik, der fastsætter, hvilken service personer med handicap har ret til eller kan forvente. Handicappolitikken skal endvidere indeholde oplysninger om, hvordan kommunalbestyrelsen sikrer, at handicapaspektet integreres i planlægning på alle områder i kommunen.

Stk. 2. Handicappolitikken skal offentliggøres på kommunens hjemmeside samt sendes til Naalakkersuisut til orientering.

Stk. 3. Handicappolitikken skal revideres med højst 4 års mellemrum.

Kapitel 13

Tilsyn

Kommunalbestyrelsens tilsynsforpligtelser

§ 84. Kommunalbestyrelsen i hjemkommunen skal føre et personrettet tilsyn med personer med handicap, som har ophold på et botilbud efter bestemmelserne i kapitel 6 eller 7. Kommunalbestyrelsen skal som led i tilsynet sikre sig, at opholdet på botilbuddet fortsat opfylder personens fysiske, psykiske og sociale behov.

Stk. 2. Som led i et personrettet tilsyn efter stk. 1 kan kommunalbestyrelsen gennemføre anmeldte og uanmeldte tilsynsbesøg på botilbuddet.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen er forpligtet til på anmodning fra Naalakkersuisut at fremsende alle ønskede oplysninger om kommunalbestyrelsens varetagelse af det personrettede tilsyn.

Stk. 4. Naalakkersuisut kan fastsætte nærmere regler for det personrettede tilsyn, jf. stk. 1, herunder for:

- 1) kommunalbestyrelsens udøvelse af tilsynsforpligtelsen,
- 2) tilrettelæggelsen af personrettede tilsyn,
- 3) vilkår og betingelser for opfyldelse af tilsynsforpligtelsen, og
- 4) kommunalbestyrelsens udarbejdelse af tilsynsrapporter.

§ 85. Kommunalbestyrelsen skal føre et driftsorienteret tilsyn med de bokollektiver og beskyttede boenheder, som er oprettet og drevet af kommunalbestyrelsen efter bestemmelserne i kapitel 6.

Stk. 2. Som led i et driftsorienteret tilsyn efter stk. 1 kan kommunalbestyrelsen gennemføre anmeldte og uanmeldte tilsynsbesøg på et botilbud.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen er forpligtet til på anmodning fra Naalakkersuisut at fremsende alle ønskede oplysninger om kommunalbestyrelsens varetagelse af det driftsorienterede tilsyn.

Stk. 4. Naalakkersuisut kan fastsætte nærmere regler for det driftsorienterede tilsyn, jf. stk. 1, herunder for:

- 1) kommunalbestyrelsens udøvelse af tilsynsforpligtelsen,
- 2) tilrettelæggelsen af driftsorienterede tilsyn,
- 3) vilkår og betingelser for opfyldelse af tilsynsforpligtelsen, og
- 4) udarbejdelse af kommunalbestyrelsens tilsynsrapport.

Tilsynsforpligtelser for Naalakkersuisut

§ 86. Naalakkersuisut opretter en central tilsynsenhed (tilsynsenheden).

Stk. 2. Tilsynsenheden skal føre overordnet tilsyn med kommunalbestyrelsens administration af reglerne i denne Inatsisartutlov.

Stk. 3. Tilsynsenheden fører et driftsorienteret tilsyn med døgntilbud oprettet efter § 48.

Stk. 4. Tilsynsenheden skal som led i det driftsorienterede tilsyn efter stk. 3 føre kontrol med forholdene på døgntilbud og indgå i dialog om døgntilbuddet med kommunalbestyrelsen.

Stk. 5. Som led i et driftsorienteret tilsyn med et døgntilbud kan Naalakkersuisut gennemføre anmeldt og uanmeldt tilsynsbesøg på døgntilbuddet.

Stk. 6. Naalakkersuisut fastsætter nærmere regler om tilrettelæggelsen og indholdet af tilsynsenhedens driftsorienterede tilsyn i henhold til stk. 3.

§ 87. Tilsynsenheden har ret til mod forevisning af behørig legitimation og uden retskendelse at få adgang til alle de i kommunalforvaltningen værende oplysninger, som tilsynsenheden vurderer relevante for udførelse af tilsynet efter § 86, stk. 2, herunder følsomme personoplysninger samt interne dokumenter.

Stk. 2. Tilsynsenheden har ret til at få udleveret de oplysninger fra et døgntilbud, som er nødvendige for, at tilsynsenheden kan udføre driftsorienterede tilsyn efter § 86, stk. 3.

§ 88. Tilsynsenheden skal i forbindelse med tilsynsbesøg, jf. § 86, stk. 2, udarbejde en skriftlig tilsynsrapport, som kan indeholde vejledende henstillinger til kommunalbestyrelsen.

Stk. 2. Tilsynsenheden kan på baggrund af et tilsynsbesøg udstede forpligtende påbud til kommunalbestyrelsen om:

- 1) at kommunalbestyrelsen i igangværende sager efter denne Inatsisartutlov skal iværksætte en udredning efter § 18 eller udarbejde en handleplan efter §§ 24-25, og at disse tiltag skal være afsluttede inden for en af tilsynsenheden angiven tidsfrist. Tilsynsenheden kan påbyde kommunalbestyrelsen løbende at orientere tilsynsenheden om sagernes forløb,

- 2) at kommunalbestyrelsen skal genoptage afsluttede sager efter denne Inatsisartutlov til fornyet behandling, hvis tilsynsenheden i forbindelse har vurderet, at kommunalbestyrelsen i de pågældende sager begået retlige fejl, eller
- 3) at kommunalbestyrelsen inden for en af tilsynsenheden angiven tidsfrist skal iværksætte en udredning efter § 18, hvis tilsynsenheden vurderer, at der i en igangværende eller afsluttet sag er behov for ophold på et botilbud, men dette ikke er blevet tilbudt.

§ 89. Tilsynsenheden kan i forbindelse med et driftsorienteret tilsyn udstede påbud til ledelsen af et døgntilbud. Tilsynsenheden kan fastsætte en frist for overholdelse af et påbud.

Stk. 2. Tilsynsenheden kan i forbindelse med et driftsorienteret tilsyn træffe afgørelse om skærpet tilsyn, når forholdene på det enkelte døgntilbud tilsiger det.

Stk. 3. Hvis tilsynsenheden udsteder påbud eller træffer afgørelse om skærpet tilsyn på et døgntilbud, jf. stk. 2, skal tilsynsenheden underrette de anbringende kommunalbestyrelser.

Stk. 4. Naalakkersuisut fastsætter nærmere regler om, hvornår der kan iværksættes skærpet tilsyn, og hvornår der kan gives påbud.

Kapitel 14

Forsøgsordninger

§ 90. Naalakkersuisut kan efter ansøgning fra en kommunalbestyrelse tillade, at kommunalbestyrelsen giver andre typer af støtte og kan etablere andre typer af botilbud end hvad der er reguleret i denne Inatsisartutlov.

Stk. 2. Naalakkersuisut kan give tilladelsen, jf. stk. 1, som en forsøgsordning af højst 3 års varighed.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen udarbejder årligt en evaluering af forsøgsordningen, jf. stk. 2, som afleveres til Naalakkersuisut.

Stk. 4. Naalakkersuisut kan i sin tilladelse fastsætte bestemmelser om tilsynet med de støtteformer og botilbud, som tilladelsen vedrører.

Kapitel 15

Økonomi og takster

Finansiering

§ 91. Udgifter til støtte til personer med handicap i henhold til denne Inatsisartutlov afholdes af kommunerne.

Stk. 2. Naalakkersuisut afholder de udgifter, der er forbundet med oprettelsen og driften af selvstyrets døgntilbud i henhold til denne Inatsisartutlov.

Stk. 3. Driften af selvstyrets døgntilbud finansieres gennem kommunal takstbetaling, jf. § 92.

Stk. 4. Kommunerne afholder individuelt de udgifter, der er forbundet med oprettelsen og driften af egne botilbud i henhold til denne Inatsisartutlov.

Stk. 5. Naalakkersuisut kan efter aftale med andre landes forvaltningsmyndigheder fastsætte nærmere regler om handlepligt og refusion i forbindelse med udgifter til støtte iværksat efter denne Inatsisartutlov, når en person med handicap på de grønlandske myndigheders støtteforanstaltning er anbragt uden for Grønland.

Takstregulering

§ 92. Den anbringende kommunalbestyrelse skal betale en fastsat takst pr. anbringelsesdøgn for ophold på et selvstyredrevet døgntilbud for en person med handicap anbragt på døgntilbud, jf. § 50.

Stk. 2. Den takst pr. anbringelsesdøgn, som den anbringende kommunalbestyrelse skal betale, jf. stk. 1, fastsættes af Naalakkersuisut, således at en samlet takstbetaling kan dække selvstyrets døgntilbuds driftsomkostninger.

Stk. 3. Takstfastsættelsen skal tage udgangspunkt i, at behov hos personen med handicap på et selvstyredrevet døgntilbud kan få den specialiserede støtte til daglige funktioner eller pleje, omsorg eller behandling, som ikke kan dækkes på anden vis, end ved ophold på et selvstyredrevet døgntilbud, jf. § 50.

Stk. 4. Døgn taksten jf. stk. 1-3, skal omfatte alle udgifter forbundet med opholdet på døgntilbuddet for personen med handicap, herunder udgifter til:

- 1) sædvanligt personale,
- 2) eventuelt særligt personale til døgntilbuddets beboere,
- 3) kost og logi,
- 4) lomme- og tøjpenge til barnet og den voksne med handicap, som ikke modtager førtids- eller alderspension,
- 5) fritidsaktiviteter, og
- 6) udflugter og rejser i og uden for Grønland.

Stk. 5. Døgntilbuddet skal udbetale lomme- og tøjpenge til dets beboere på baggrund af en takst, der fastsættes af Naalakkersuisut, og reguleres årligt. Lomme- og tøjpenge er indeholdt i døgn taksten, jf. stk. 3.

§ 93. Taksten, jf. § 92, stk. 2, reguleres årligt 1. januar med en sats svarende til pris- og lønreguleringssatsen (PL-satsen) for den gældende finanslov.

Stk. 2. Ved fastsættelse af takst for nyoprettet døgntilbud samt ændringer i fastsatte takster, jf. stk. 1, skal der forhandles mellem Naalakkersuisut og kommunalbestyrelserne, eller en repræsentant for kommunerne i forening.

Stk. 3. Naalakkersuisut skal offentliggøre taksten for ophold på døgntilbud, jf. stk. 1, i Takstblad – Sociale takster på hjemmesiden nalunaarutit.gl senest 15. november året før, satserne træder i kraft.

§ 94. Takster hjemlet i medfør af denne Inatsisartutlov reguleres 1 gang årligt.

Stk. 2. Takstfastsættelsen offentliggøres af Naalakkersuisut i Takstblad – Sociale takster på hjemmesiden Nalunaarutit.gl senest 15. november året før, satserne træder i kraft.

Kapitel 15

Klage og statistik

Klageadgang

§ 95. Kommunalbestyrelsens afgørelser efter denne Inatsisartutlov kan påklages til Det Sociale Ankenævn efter bestemmelserne i Landstingsforordning om socialvæsenets styrelse og organisation, dog ikke personalesager i enheder oprettet i henhold til jf. § 42, stk. 1, § 43, stk. 1, § 48 og § 49.

Stk. 2. En person med handicap eller dennes partsrepræsentant, herunder en bisidder, jf. § 10, kan søge rådgivning og vejledning om indgivelse af en klage efter stk. 1 hos Pissassarfik.

Statistik

§ 96. Kommunalbestyrelsen skal årligt indberette statistiske oplysninger til Naalakkersuisut om blandt andet:

- 1) Antal personer som modtager støtte efter denne Inatsisartutlov, fordelt på alder, køn og bosted, samt fordelt på støtteforanstaltninger og anbringelser i henholdsvis uden for Grønland.
- 2) Forsøgsordninger.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen er forpligtet til at fremsende statistiske oplysninger, som Naalakkersuisut anmoder om.

Kapitel 17

Oplysningspligt og sanktioner

§ 97. En person med handicap, der modtager støtte efter denne Inatsisartutlov, og forældremyndighedsindehavere eller en værge er forpligtet til at oplyse kommunalbestyrelsen om alle forandringer i personens forhold, der kan medføre, at støtten helt eller delvist bør ændres eller bortfalde.

Stk. 2. Såfremt en person ved at undlade at opfylde den i stk. 1 nævnte oplysningspligt eller i øvrigt mod bedre vidende uberettiget har modtaget støtte efter denne Inatsisartutlov, kan kommunalbestyrelsen kræve det modtagne tilbagebetalt eller tilbageleveret. For at der kan kræves tilbagebetaling eller tilbagelevering, er det en betingelse, at personen med handicap, forældremyndighedsindehavere eller en værge vidste eller burde vide, at den ydede støtte ikke længere var nødvendig.

Stk. 3. Tilbagebetaling eller tilbagelevering kan kræves fra det tidspunkt, hvor personen med handicap, forældremyndighedsindehavere eller en værge vidste eller burde vide, at den ydede støtte ikke længere var den rette.

§ 98. Naalakkersuisut kan oplægge kommunalbestyrelsen tvangsbøder, herunder dagbøder, såfremt der påvises grov eller gentagen forsømmelse eller skødesløshed i overholdelsen af kommunalbestyrelsens myndighedsforpligtelser i henhold til denne Inatsisartutlovs bestemmelser.

Stk. 2. Tvangsbøder udstedt med hjemmel i denne Inatsisartutlov tilfalder Landskassen.

Kapitel 18

Ikrafttrædelses-, ophævelses- og overgangsbestemmelser

§ 99. Denne Inatsisartutlov træder i kraft den 1. januar 2027, jf. dog stk. 4.

Stk. 2. Samtidig ophæves Inatsisartutlov nr. 13 af 12. juni 2019 om støtte til personer med handicap.

Stk. 3. Administrative forskrifter fastsat med hjemmel i den i stk. 2, nr. 1, nævnte Inatsisartutlov ophæves, med undtagelse af Selvstyrets bekendtgørelse nr. 49 af 31. august 2021 om tilsyn med det sociale område, som forbliver i kraft, indtil den afløses eller ophæves ved regler fastsat med hjemmel i denne eller andre Inatsisartutlove.

Stk. 4. § 12 i denne Inatsisartutlov træder i kraft den 1. januar 2028.

Grønlands Selvstyre, den xx. xxx 2026

Formanden for Naalakkersuisut